

23 de maig
Baix Empordà.
Excursió per les terres d'en Pla.
Calella de Palafrugell, Llafranc, Tamariu,
Far de Sant Sebastià i Calella.
Anada per l'interior i tornada per la
costa seguint el camí de ronda

La sortida per l'Empordà va tenir un bon dia, assolat i fresc. Va ser una circular combinant el paisatge de muntanya i de mar. A la part de muntanya es va caminar per sobre d'uns turons arrodonits puntejats, ara i adés, per boscos de pi prou ressec i algunes alzines sureres escadusseres i primes, restes d'un antic alzinar de suro que va poblar aquesta banda de les Gavarres i que va fer ostentar a Palafrugell la capitalitat del suro. El bosc revela una sequera persistent amb pins caiguts i aixecats de soca-arrel, a alguns encara els queda un plomall simbòlic, restes d'un verd esponerós. Aquest turons poblats de bosc es veuen asserenats per camps de blat i farratges d'un groc incipient, a mig camí entre la tendra verdor i la sega. En el paisatge de l'interior onegen els camps moguts per una brisa suau, sota un cel blavíssim.

Arribem a la font d'en Cruanyes, coneguda també com la font d'en Camós. Abans de la guerra s'hi comercialitzava aigua. És un paratge fresc amb una bella arbreda solcada per una riera discreta però constant que brolla de més amunt. A redós de la font parlem de Josep Pla, el personatge literari empordanès de més relleu a Catalunya. Parlem de la vida i de l'obra, i sobretot parlem de l'home i del personatge, del seu tipisme. Darrera de la seva riulla de murri s'hi amagava un observador infatigable, un treballador tenaç, un intel·lectual culte i exhaustiu.

Parlem de la gran tasca documental narrativa i filològica de l'autor, l'obra del qual revela a la literatura contemporània una bibliografia ben constituïda, amb un domini de la llengua en la seva totalitat, tant pel que fa al vocabulari, la temàtica, com a l'ambient paisatgístic a qui avui el grup de matinals de l'Agrupació posa una especial atenció passejant pels camins de pols i de vent de l'Empordà.

"Ara, a mi m'agrada el paisatge de l'Empordà perquè és cultivat, plàcid i tranquil... Aquests tres adjectius van lligats amb el que jo penso que és la bellesa."

A les terres de l'Empordà s'hi respira l'aire rural antic i vell portador d'una tradició arrelada i que Pla va exposar com cap d'altre, al costat de les novetats i del turisme, les urbanitzacions i la velocitat, les anades i les vingudes que no deixen saor i que obren un període nou a l'Empordà.

Vell i nou, Muntanya i mar. Arran de sorra

i al cim del turó, l'Empordà ens ha ofert als caminants vallesans una varietat de paisatges petits i brillants.

"El palafrugellenc més aviat tendeix a buscar la companyia del mar. No és pas d'ara que el turisme sembla haver-nos descobert el mar. És un fet antiqüíssim, lligat amb les formes de l'esperit de la població més arcaiques. El palafrugellenc transporta tota la seva vida un somni flotant en el pensament: el de la meravellosa vida de l'home lliure en el mar"

La tornada a Tamariu, el paradís remot de Pla és per a ell: "tornar a la vida autèntica, a la vida real". El camí es va fer arran de mar. Ribetejant una costa rocallosa i dura. Arran de mar i a trenc d'ona, vàrem gaudir de la salabror i l'escuma, de la gavina i del cranc; de l'estrella de mar lentíssima i de la remullada agosarada. Arran de mar es veu com les onades xuclen avall i se'n van mar endins i sents que el mar és molt fort i quan esclata, imposa. Entre onades i ginesta vàrem dinar i reposar una estona entre sol i ombra.

El camí de ronda és un camí de serp que ens va fer ballar pel voraviu retallat, un bell i capriciós perfil recosit per les arrels dels pins. Calia baixar amb compte perquè és molt dret. Arribem a la Cala Pedrosa, ja ens ho diu el seu nom, és un indret ple de còdols grossos que dringuen amb el vaivé de les onades. És un lloc de benestar per la calma del lloc i el seu silenci guardat pel seu difícil accés. És una cala que s'obre al mar ben pla, al darrera s'hi aixeca el puig d'en Gervasi i la Musclera.

Iniciem la pujada cap al far de Sant Sebastià, es fa seguint una torrentera. És un camí poc transitat, s'hi respira una humitat densa i xafogosa, la vegetació és immensa i esponerosa. És un indret on s'hi ha desenvolupat un petit clima adaptat a la humitat, la calor i la densitat de la vegetació, gràcies a l'aspror del camí i al seu aïllament del trànsit de la carretera. En arribar a dalt sembla que sortim d'un somni, un sol clar ens bat sobre els ulls, massa acostumats

Camps de farratges. Foto A. Garcia